

Số: 02/2025/QĐST-DS

TP. Cao Lãnh, ngày 28 tháng 4 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

**V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ CAO LÃNH, TỈNH ĐỒNG THÁP

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Ong Thị Ngọc Tâm.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Lệ Huyền - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Cao Lãnh tham gia phiên họp: Bà La Thị Thanh Huyền - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 4 năm 2025 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Cao Lãnh, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 04/2025/TLST-VDS, ngày 15 tháng 4 năm 2025, về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 28/2025/QĐST-DS ngày 16 tháng 4 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Châu Thị L, sinh năm 1954;
Địa chỉ: Tổ 8, Khóm A, Phường B, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chị Nguyễn Thị Ánh H, sinh năm 1986; Địa chỉ: Tổ 8, khóm A, phường B, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp.

(Bà L có mặt tại phiên họp)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Châu Thị L là mẹ ruột của chị Nguyễn Thị Ánh H, sinh năm 1986, chồng bà Châu Thị L là ông Nguyễn Văn B, sinh năm 1949 (chết năm 2019). Từ nhỏ chị Nguyễn Thị Ánh H đã bị bệnh thiểu năng trí tuệ đến nay không nhận thức được. Chị H không có chồng, không có con. Nay bà Châu Thị L yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Ánh H, sinh năm 1986 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi để bổ sung hồ sơ thực hiện quyền thừa kế di sản của ông B để lại.

Bà Châu Thị L đang sống chung với chị Ánh H và là người chăm sóc, nuôi dưỡng chị Ánh H. Mỗi tháng chị Hg được nhận trợ cấp số tiền 750.000 đồng, số tiền nhận trợ cấp hàng tháng là do chị ruột của chị Ánh H là chị

Nguyễn Thị Hồng T trực tiếp nhận thay bà L, sau đó giao lại cho bà L để lo cho chị Ánh H. Bà L cam kết ngoài bà L ra thì chị H không còn ai là người thân thuộc hàng thừa kế thứ nhất.

Hiện tại, bà L và gia đình cần làm thủ tục chia thừa kế của ông Nguyễn Văn B là cha ruột của chị H để lại, căn cứ vào Kết luận của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ, kết luận chị Nguyễn Thị Ánh H, sinh năm 1986 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Do đó, bà L yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Ánh H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà L là người giám hộ để chị H thực hiện nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ theo quy định tại điểm c, d khoản 1 Điều 57 Bộ luật dân sự, quy định *“Quản lý tài sản của người được giám hộ; Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ”* và thực hiện quyền của người giám hộ đối với người được giám hộ theo quy định tại điểm c khoản 1 Điều 58 Bộ luật dân sự *“Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ”*.

Các chị em của chị Ánh H không có tranh chấp về việc giám hộ và cử người giám hộ.

Tại phiên họp,

- Bà Châu Thị L trình bày: Chị Ánh H là con ruột của bà L từ nhỏ chị H đã khờ khạo, mỗi tháng chị H đều có hưởng trợ cấp tại địa phương, hiện tại chị Ánh H đang sinh sống cùng L và do bà L chăm sóc cùng các chị em trong gia đình. Căn cứ vào kết luận giám định tâm thần bà L yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Ánh H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà L đủ điều kiện và là người giám hộ đương nhiên của chị Ánh H nên đề nghị Tòa án chấp nhận chỉ định bà L là người giám hộ cho cho chị Ánh H để bà L thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ theo quy định tại điểm c, d khoản 1 Điều 57 và điểm c khoản 1 Điều 58 Bộ luật dân sự.

* Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp:

- Về thủ tục tố tụng: Trong quá trình thu thập chứng cứ, từ khi thụ lý đến trước khi mở phiên họp, Thẩm phán đã tiến hành đúng với quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp, Thẩm phán đã thực hiện đúng và đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu từ khi thụ lý vụ án cũng như tại phiên họp thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về nội dung: Chấp nhận đơn yêu cầu của bà L. Tuyên bố chị Nguyễn Thị Ánh H, sinh năm 1986; Địa chỉ: Tổ 8, khóm A, Phường B, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Công nhận bà L là người giám hộ cho chị Ánh H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp nhận định:

[1] Về tố tụng: Theo đơn yêu cầu, bà Châu Thị L yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Ánh H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35 và Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự, yêu cầu của bà L thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp.

[2] Xét yêu cầu của người yêu cầu: Bà Châu Thị L yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Ánh H, sinh năm 1986; Địa chỉ: Tổ 8, khóm A, Phường B, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[2.1] Căn cứ vào Công văn số 495/UBND ngày 22/4/2025 của Ủy ban nhân dân Phường B, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp xác định chị Nguyễn Thị Ánh H đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng, là đối với người khuyết tật nặng và Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 260/2020/KLGĐYC ngày 06/10/2020 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ: Về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần; Về năng lực: Hiện tại đương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự quy định: *“Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ”.*

Như vậy, căn cứ vào khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự năm 2015 yêu cầu của bà Châu Thị L là có căn cứ nên chấp nhận.

[2.2] Căn cứ vào Giấy khai sinh và xác nhận nhân thân của chị Ánh H cùng các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án, có căn cứ xác định bà Châu Thị L là mẹ ruột của chị Nguyễn Thị Ánh H và bà L là người giám hộ đương nhiên của chị Ánh H, các chị, em của chị Ánh H không có ý kiến phản đối với yêu cầu của bà L và không có tranh chấp gì đối với việc chỉ định người giám hộ cho chị Ánh H.

Do đó căn cứ vào quy định tại Điều 53 của Bộ luật dân sự, Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà L, bà L được chỉ định là người giám hộ cho chị Ánh H. Bà L được thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại điểm c, d khoản 1 Điều 57, điểm c khoản 1 Điều 58 Bộ luật dân sự.

[3] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp hôm nay là có căn cứ chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà L là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên bà L được miễn lệ phí theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào Điều 23, Điều 46, Điều 47, Điều 53, 57, 58 của Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ vào Điều 370, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án của Ủy ban thường vụ Quốc hội;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Châu Thị L, về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị Ánh H, sinh năm 1986; Địa chỉ: Tổ 8, khóm A, phường B, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Bà Châu Thị L là người giám hộ cho chị Nguyễn Thị Ánh H. Bà Châu Thị L được thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ được quy định tại c, d khoản 1 Điều 57; điểm c khoản 1 Điều 58 của Bộ luật dân sự năm 2015.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Châu Thị L là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên bà L được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND TPCL;
- Chi cục THADS TPCL;
- UBND Phường B;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu: HSVDS.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Ong Thị Ngọc Tâm